

Új Jeruzsálem Budán

246 500 ÉVES ZSINAGÓGÁRA TALÁLTAK

A középkori zsinagóga egyik pillére. (Cservenka felv.)

Táncsics Mihály u. 23. Csöndes ház a Várban. Évszázadokig hallgatott. Senki sem gondolta, hogy pincéje alatt, a föld mélyén titkot rejteget.

Az épület tatarozásánál azonban, amikor a ház és a kert között vízmentesítő aknát építettek, a szerszám különös alakú kőbe ütközött.

A régészek ásní kezdtek. Megnyitották a földet és előkerült az első gyönyörűen faragott gótikus pillér. A kővek felfedték titkukat:

a régészek megtalálták az egykori budai zsinagóga maradványait.

— Az archeológusok 250 éve keresik ezt a különös történetű épületet — mondja Zolnay László, a Vármúzeum munkatársa. Egykori leírásokból ugyanis tudomásuk volt arról, hogy valahol itt rejtőzik a „régli, nagy tekintélyű és dicső község” gyülekező háza.

Mi ennek a zsinagóganak a története?

— 1461-ben építették a kor legjelesebb gótikus mesterei. A budai zsidóság ezt a zsinagógát használta 1526-ig. Kis-Azsiába telepítik őket, s csak 1541-ben térnek vissza újból Budára. A zsinagógát Új Jeruzsálemnek nevezik. Ekkor róják rá az egyik pillérre — ma is jól látszik — „Ez a templom 80 éves.”

A zsinagóga 1686-ban Buda visszafoglalásának évében pusztult el.

A görbe kardú brandenburgiak elfoglalják a Zsidó utcát. Körülbelül százan a zsinagógába menekülnek. De a császári csapatok rájuk találtak.

— A többiről ezek a kővek, és az emlékek vallanak — folytatja Zolnay László. A téglapadlón emberi csontokat, koponyákat találtunk. A száz embert halomra ölték a németek, majd 1686 után feltöltötték a templomudvart és betemették a zsinagógát.

Egy ideig még tudtak, be-

széltek róla a budaiak, utána nyoma veszett.

A feltárás még nem ért véget. A híres zsinagóga — négy-öt ilyen korú és jellegű építményt ismerünk a világon — többi része: a rituális fürdő és az oratórium még a föld alatt rejtőzik.

(harangozó)

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (harangozó)

Cím: Új Jeruzsálem Budán. 500 éves zsinagógájára találtak

Forrás: Esti Hírlap

1965. szept. 2.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

726.1

1965

OSZTÁLYOZÁS